

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 22.10.2012
Čj. 639/2012-OD-SPZ

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 BRNO

Věc: obv. P. H. – stížnost pro porušení zákona
Příloha: spis OS Praha-východ sp.zn. 32 T 35/2008

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obv. P. H. (...)

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Okresního soudu Praha-východ ze dne 23.7.2010, č.j. 32 T 35/2008-205, které nabylo právní moci dne 3.9.2010.

Trestním příkazem Okresního soudu Praha-východ ze dne 19.2.2008, č.j. 32 T 35/2008-137, byl obv. P. H. uložen za trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zákona trest obecně prospěšných prací ve výměře 110 hodin. Ohledně něj trestní příkaz nabyl právní moci dne 22.4.2008, výkon trestu však byl nařízen ke konkrétnímu poskytování až dne 12.10.2009.

Dne 9.3.2010 Probační a mediační služba soudu sdělila, že odsouzený s výkonem trestu ještě ani nezapočal a je nekontaktní. Soud tedy na 23.7.2010 nařídil veřejné zasedání a při něm za použití § 65 odst. 2 tr. zákoníku rozhodl o přeměně trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody v délce 110 dnů. Přijaté usnesení si odsouzený nevyzvedl, takže soud vyznačil právní moc dnem 3.9.2010 s tím, že doručení zásilky bylo vykázáno uložením.

Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku, trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Podle § 65 odst. 2 tr. zákoníku, ve znění účinném od 1.1.2010, jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu

trestu obecně prospěšných prací, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně nevykonává ve stanovené době uložený trest, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodnout zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody.

Citovaná ustanovení však okresní soud nevzal při svém rozhodování v úvahu a nevyvodil z nich příslušné závěry.

V uvedeném případě byl trest obecně prospěšných prací uložen dříve, než vstoupil v účinnost nový trestní zákoník (č. 40/2009 Sb.), avšak k přeměně uloženého trestu obecně prospěšných prací v nepodmíněný trest odnětí svobody došlo po 1.1.2010, tj. již za účinnosti trestního zákoníku. Změna, která jeho přijetím nastala, se přitom týkala nejen maximální možné výměry uvedeného druhu trestu, která byla snížena ze 400 hodin na 300 hodin, ale změnil se i přepočítací poměr, v němž se nevykonaná část trestu obecně prospěšných prací přeměňuje na určitý počet dnů odnětí svobody. Přepočet podle § 65 odst. 2 tr. zákoníku je založen na tom, že každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody, zatímco přepočet podle § 45a odst. 4 tr. zákona č. 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31.12.2009, je založen na tom, že každé i jen započaté dvě hodiny nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítají za jeden den odnětí svobody.

Soudní praxe tedy řešila otázku, zda při přeměně trestu obecně prospěšných prací, uloženého za účinnosti trestního zákona, dojde-li k ní již za účinnosti pozdějšího trestního zákona, je na místě aplikovat původní či novou právní úpravu, přesněji zda rozhodnutí o přeměně podléhá pravidlům časové působnosti trestních zákonů v návaznosti na to, jde-li v dané problematice o řešení otázky trestnosti činu podle dřívějšího ustanovení § 16 odst. 1 tr. zákona a nynějšího § 2 tr. zákoníku. Postup soudů byl v tomto ohledu nejednotný až do doby vydání rozhodnutí uveřejněného pod č. 5/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Z toho plyne, že přepočet nevykonaného trestu obecně prospěšných prací na trest odnětí svobody je obsahovou složkou trestnosti činu, jakožto zákonem určené součásti ukládaného trestu obecně prospěšných prací a je na něj proto třeba aplikovat zásadu časové působnosti trestních zákonů podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku. Tento právní názor byl opakovaně Nejvyšším soudem potvrzen i v řízení o stížnosti pro porušení zákona (srov. např. rozhodnutí pod sp.zn. 7 Tz 53/2011, 3 Tz 23/2011 aj.).

Porovná-li se ustanovení § 65 odst. 2 tr. zákoníku s ustanovením § 45a odst. 4 tr. zákona, je zcela jasné, že přepočet nevykonaného trestu obecně prospěšných prací na trest odnětí svobody podle trestního zákoníku účinného od 1.1.2010 není pro obviněného příznivější než přepočet podle trestního zákona účinného do 31.12.2009, podle něhož byl trest obecně prospěšných prací uložen. Pokud tedy byl trest obecně prospěšných prací uložen před 1.1.2010 a soud rozhoduje o přeměně trestu obecně prospěšných prací, resp. jeho zbytku, na trest odnětí svobody v době od 1.1.2010, postupuje zásadně podle § 45a odst. 4 tr. zákona, a nikoli podle § 65 odst. 2 tr. zákoníku.

V daném případě soud nesprávně použil ustanovení trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., čímž porušil zákon v neprospěch obviněného, neboť ten bude nucen vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody ve dvojnásobné výměře, než by odpovídalo trestu určenému podle správného přepočítacího poměru. Na celé věci nic nemění svérázný postup Okresního soudu Praha-východ, který zřejmě pod vlivem shora zmíněného rozhodnutí, uveřejněného ve Sbírce

soudních rozhodnutí a stanovisek, a aniž byl výrok o přeměně změněn, od příslušné věznice vyžádal nařízení výkonu trestu zpět a obratem zaslal nové, znějící již pouze na 55 dní odnětí svobody, což by odpovídalo správnému přepočítacímu poměru. Takový postup nelze považovat za zákonný a nelze tvrdit, že jím byla uvedená nezákonnost napravena. Zůstává tedy faktem, že usnesením Okresního soudu Praha-východ ze dne 23.7.2010, č.j. 32 T 35/2008-205, byl v neprospěch obviněného P. H. porušen zákon. Odsouzeného se nicméně do dnešní doby nepodařilo – přes vyhlášené celostátní pátrání – vypátrat, takže trest dosud vykonávat nezačal. Z tohoto důvodu i z důvodu provizorní korekce nařízené výměry trestu odnětí svobody není navrhováno odložení ani přerušování výkonu napadeného rozhodnutí a případný postup podle § 275 odst. 4 tr. řádu tak ponechávám na úvaze Nejvyššího soudu.

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Okresního soudu Praha-východ ze dne 23.7.2010, č.j. 32 T 35/2008-205, byl v neprospěch obviněného P. H. porušen zákon v ustanoveních § 2 odst. 1 a § 65 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku,
2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené usnesení zrušil a zrušil i všechna další rozhodnutí na citované usnesení obsahově navazující, jestliže vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. řádu, tj. přikázal Okresnímu soudu Praha-východ, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud vyhověl dne 21.11.2012 pod sp.zn. [3 Tz 80/2012](#).